

Kokkuvõtte Soome lasteaiaõpetajate liidupäevadest Oulus 23.-24.09.2017

Koostas Lehte Tuuling, Tln. Ülikooli Narva Kolledž, Tln. Ülikooli Rakvere Kolledž, lektor

Peaminister rõhutas, et lasteaiaõpetaja roll on kogu riigi tasandil väga oluline – üksikisiku ja kogukonna tasandil, hariduse ja majanduse tasandil. Endisest selgemalt rõhutatakse täna iga lapse õigust õppimisele ja arengule. Pikalt on Soomes juba sel teemal arutletud ja vaieldud. Valitsuse tasandil panustatakse senisest enam alushariduse olukorra parandamisse ühiskonnas. Riigi eesmärk on, et taseme- ja täienduskoolitus oleksid samal tasemel ja omavahel seotud ning professionaalide mõtted ja ettepanekud selles osas on teretulnud. Digivõimaluste aina intensiivsema kasutusele võtmise juures ei tohi ära unustada ka laste liikumisvõimaluste ja käeliste tegevuste rikastamist ja mitmekesistamist.

Meediakultuur õpikeskkonnana. Pekka Mertala

Lapsi ümbritsevad täna erinevad mikro meediakeskkonnad – kodus üks, sõprade-tuttavate juures teine, lasteaias kolmas jne. Varasemalt oli telefon vahend, mida kasutati helistamiseks. Milleks on täna telefoni vaja? Vastused võivad olla väga erinevad: et kuulata muusikat, vaadata lastesaateid, raamatu lugemiseks, fotode tegemiseks ja jagamiseks, mängude mängimiseks jne. see kokku moodustab meediakultuuri, mille keskel me kõik elame. See kuidas pere meediat kasutab mõjutab ka laste meedia kasutamise harjumuste kujunemist. Telefoni omanikuks saamine on kujunenud justkui suureks saamise sümboliks – kui laps läheb kooli saab ta oma esimese nutitelefoni. Soomes läbi viidud uuring näitas 61% lapsevanematest vajab tuge õpetamaks oma lastele turvalisi meediasutuse oskusi. Aga ainult 26% vastajatest on arvamusel, et lapsed vajavad tuge meediasutuse õppimisel. Lapsed on meedia vahendite mõjudele väga vastuvõtlikud ja satuvad neist kiiresti sõltuvusse. Telefonid ja tahvlid ei võlu aga mitte ainult lapsi. Sageli kaotavad lapsed nutivahenditele oma isa ja ema, kes selle asemel, et tegeleda oma lastega veedavad aega telefonis või tahvlis. Vähesed koduse suhtlemise tulemusena aga võib täna Soome ühiskonnas kohata aina sagedamini kõnetuid kolmeaastaseid. Kuid meedia mõju ei ole ainult negatiivne, aruka kasutamise korral toetavad erinevad meedia võimalused lapse arengut igakülgset. Last saab meediamailma avastamise teel toetada sihipärane meediasvatuse. Meediasvatuse ei ole midagi eraldi seisvat vaid osa alusharidusest. Lähtuda ei tule mitte meediast vaid kasvatuses. Meediaharidus on koos õppimine – laps, kodu, lasteaed, kogukond. Laste igapäevane meediasvatuse on osa alusharidusest ja selle korraldamine on kõigi last ümbritsevate täiskasvanute meeskonnatöö lasteaias. Meediaharidus nõuab õpetaja kriitilist meediapädevust. Meediapädevuse liitumine pedagoogilise igapäevaga ei toimu koheselt. See nõuab õpetajate pühendumist ja jagatud ühist visiooni töö väärtustest ja eesmärkidest. Sageli süüdistatakse meedias laste liiges meediatarbimises vanemate vastutustundetud käitumist – nutitelefoni ja tahvli kasutatakse „lapsehoidjana“, et oma toimetusteks aega saada juurde. Alushariduses peab meediasvatuse toimuma koostöös vanematega, võrdne vastutus ja koordineerimine selle peamiseks eeltingimuseks. Koostöö ei saa olla ühesuunaline lasteaialt kodule, meediahariduses tuleks kasutada vanemate teadmisi ja meediakultuuri tundmist. Loe juurde Mertala, P. & Salomaa, S. (2017). Meediasvatuse varhaiskasvatuseks. Teoksessa: Pedagogiikan aika. Lastentarhanopettajaliitto. s. 21–22. [http://www.academia.edu/31164465/Mertala P. and Salomaa S. 2017 . Meediasvatuse varhaiskasvatuseks. Teoksessa Pedagogiikan aika. Lastentarhanopettajaliitto. s. 21 22](http://www.academia.edu/31164465/Mertala_P._and_Salomaa_S._2017_.Meediasvatuse_varhaiskasvatuseks)